

cepa

CENTRE
D'ECOLOGIA
I PROJECTES ALTERNATIU

Proposta de Centre Català de recerca Residu Zero

Joan Salabert

29 de juliol 2010

Com reduir els residus fins a Zero?

1- Es comença per la recollida selectiva. Qualsevol municipi pot arribar a desviar 70% dels residus que anaven a abocador o a incinerar en poc temps.

El 70% dels residus es poden reutilitzar, reciclar o compostar sense problema.

2- Prevenció, reducció i responsabilitat estesa del productor permeten arribar a reduir els residus en un 20%:

Rediseny i ecodiseny, minimització d'embalatges, fer els productors responsables dels productes que posen al mercat.

3- Arribar a un 90% es possible i ja esta passant. Per arribar al 100% és necessari fer recerca de quins son els materials restants i trobar mesures per a reduir-los o substituir-los per materials reciclables o biodegradables.

EL FLUX COMPLET DELS RESIDUS MUNICIPALS

ECONOMIA PRIVADA

ECONOMIA PÚBLICA

ECONOMIA PRODUCTIVA

Preus

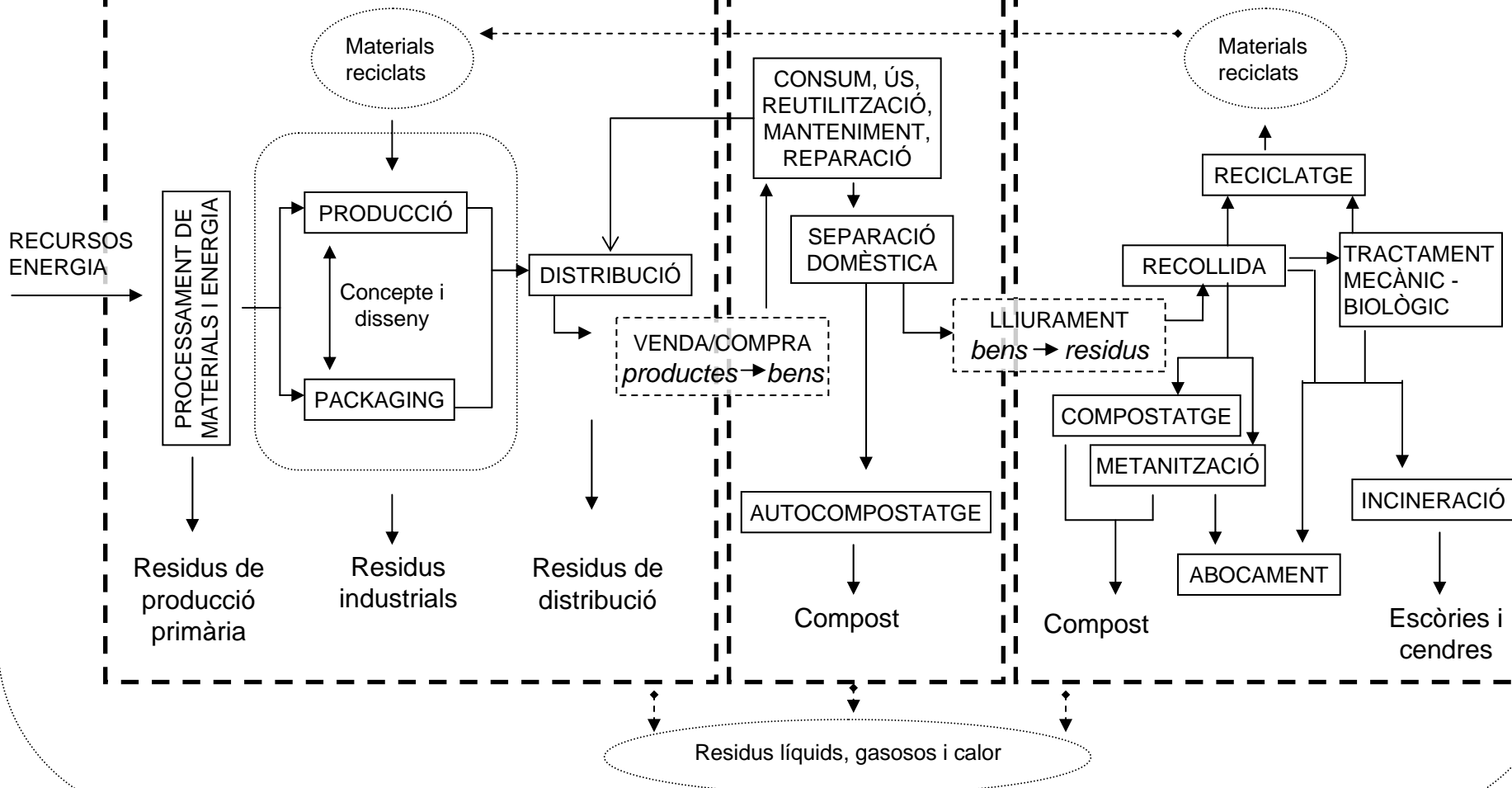
ECONOMIES DOMÈSTIQUES I DE SERVEIS

Impostos – Taxes – Preus públics

PRODUCCIÓ I DISTRIBUCIÓ DE BENS

GESTIÓ DE BENS

GESTIÓ DE RESIDUS

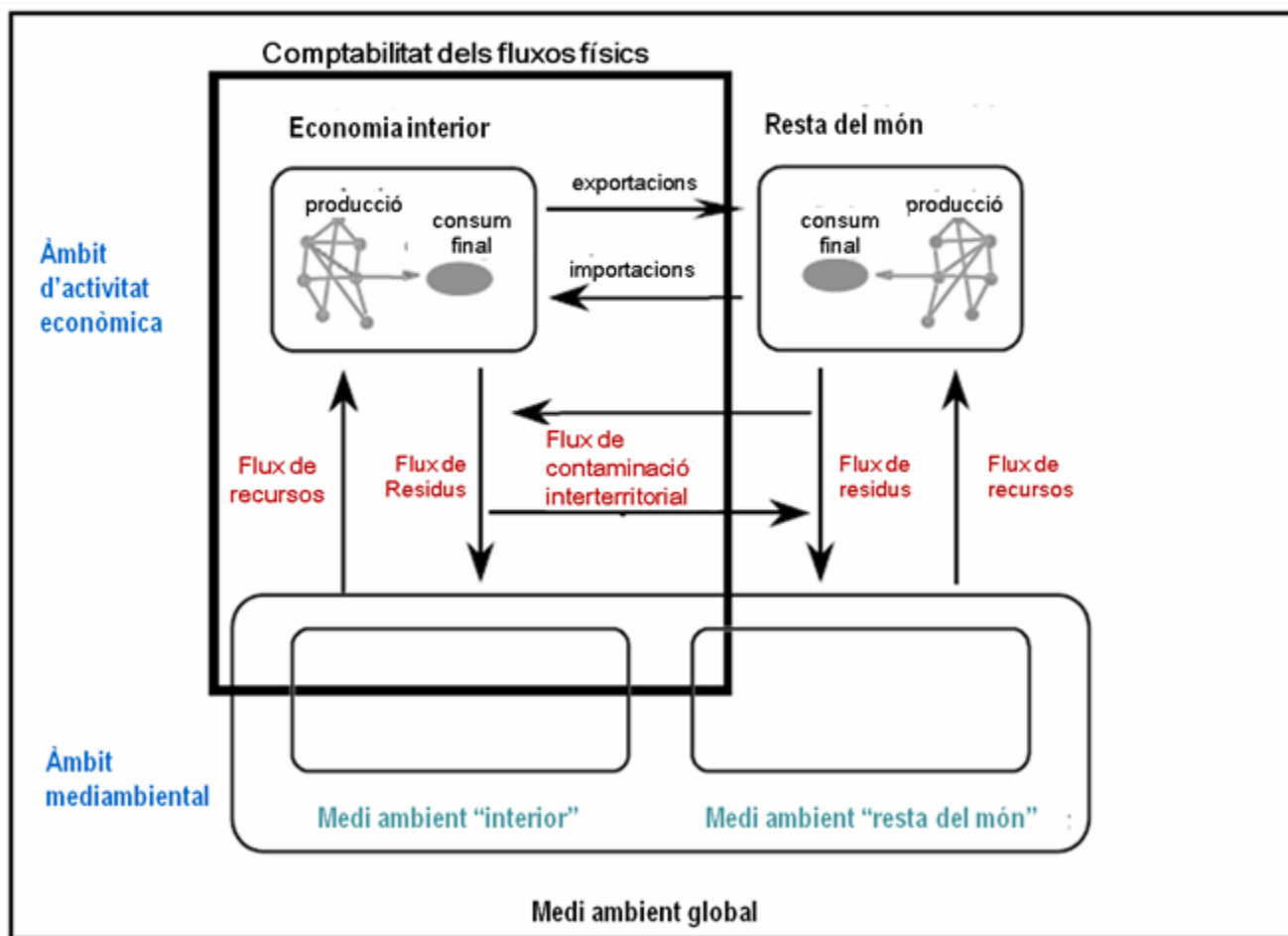
PROPOSTA DE CENTRE CATALÀ DE RECERCA “RESIDU ZERO”.

- **La proposta del CCRRZ parteix de la realitat dels municipis catalans que s’adscriu a l’estratègia “Residu Zero” i proposa..**
 - Concretar els treballs de recerca en aquella tipologia de residus que, aportats per aquests municipis a les plantes de tractament, mostrin interès des de l’òptica de la prevenció ambiental, l’estalvi de recursos, la reducció de residus i de la contaminació i que alhora puguin aportar beneficis al conjunt de la societat catalana.
 - Analitzar la seva composició per tal de trobar solucions més sostenibilistes en el seu disseny.
- **Per tant l’atenció es centra específicament en aquells residus que van a parar a les plantes de tria, de compostatge, a les de tractament mecànic-biològic, físic-químic o a les plantes de tractament finalista, i que estan representant un problema ambiental, social o de salut, ja sigui per una o varies de les següents causes:**
 - No es disposa de tecnologia suficient i viable per recuperar-ne els materials o aquesta és molt costosa econòmicament i energèticament.
 - És considera que s’hauria d’aplicar alguna mesura de “responsabilitat ampliada del productor”.
 - Són considerables residus especials o perillosos tot i que segueixin el circuit de recollida i tractament municipals.
 - Pel seu volum o importància quantitativa cal pensar en estratègies de reducció i estalvi de materials.
 - En les plantes de compostatge o metanització la tipologia i quantificació d’impropis i les mesures a prendre per evitar-ne aquest impacte en la qualitat i cost econòmic

- **El CCRRZ es preocupi pel tractament i la qualitat dels materials:**
 - a reparar, recuperar o reciclar i la dels productes que en resultin: matèria orgànica/compost, metanització, plàstics, metalls,...
 - per tal d'afavorir el sector de la recuperació i l'ús de materials i elements fàcilment reparables, reutilitzables, desmuntables o reciclables
 - i les bones pràctiques tecnològiques i de gestió.
 - és específicament important millorar la gestió de la matèria orgànica separada.
- **Més que una institució amb una gran estructura pròpia, es planteja com el nòdul:**
 - des del que parteixen iniciatives de I+D+I amb l'encàrrec concret de resoldre problemes de gestió de residus des de l'òptica de la prevenció.
 - La xarxa d'institucions, empreses i centres de recerca que participin en el CCRRZ són els que han de repartir els treballs per tal de dur a terme els projectes de recerca.

- **La ubicació del CCRRZ:** es proposa que estigui ubicat i vinculat a un dels municipis que adoptin l'ECRZ. Doncs el seu caire és pràctic de transformació real i l'entorn municipal és el que més ho pot afavorir i aconseguir la repercussió social i mediàtica.
- **És un centre que es concep interdisciplinari,** ja que les problemàtiques que es plantejaren demanen una resolució en la que intervenen elements tant de caràcter científic i tecnològic com de gestió social i política.
- **Els productes del CCRRZ seran sempre propostes d'actuació social i mediambientalment:**
 - fonamentades, les quals es plantejaren a les diferents parts responsables per tal que les valorin i, si és el cas, les apliquin.
 - Molts dels productes que acaben sent residus a Catalunya i, per tant, tractats o disposats en el nostre territori, amb els perjudicis que això representa, procedeixen del comerç internacional i tenen l'origen en altres països sobre els que no hi ha capacitat d'incidència.
 - També en aquests casos cal estudiar i plantejar solucions per tal de minimitzar-ne l'impacte arreu i, si així es considera, rescabalar els costos socials que comporta la gestió pública.
 - No iniciar polítiques actives en aquest sentit ja comença a ser també un factor que endega dinàmiques de “doble perdedor” en les relacions econòmiques i socials entre territoris.

Àmbits “comptables” de l’economia de la matèria i l’energia

- **Les tècniques, instruments i pràctiques a desenvolupar:**
 - es circumscriuen en les fórmules plantejades per l'ACV i les estratègies de l'ecodisseny, l'enginyeria inversa el “màrqueting invers”, la responsabilitat social de l'empresa i, específicament, la responsabilitat ampliada del productor, la política integrada de producte, l'ecologia industrial, l'economia ecològica, ..
- **També pot afavorir, a partir de l'anàlisi i caracterització dels residus** que van a les plantes de triatge i compostatge /metanització, tractament mecànic-biològic, o tractament finalista, les recomanacions de canvis en el sistema de recollida municipal, comercial i industrial.
- **El CCRRZ pot formar xarxa** amb d'altres centres de tot el món.
- **El finançament és plural i format a partir dels recursos** d'universitats, administracions locals, Generalitat, ..., entitats ecologistes i socials, ...
- **Els beneficis socials obtinguts des del CCRRZ han d'acabar repercutint sobre els propis municipis**, les empreses, les universitats, plataformes ciutadanes, etc. per tal d'aconseguir pràctiques i dinàmiques de millora social i ambiental col·lectives.